

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÉ ŠKOLENÍ

„SOLENICE“

25. – 27. února 2020

Odbor správních činností
Ministerstva vnitra

Náměty krajských úřadů

k problematice výkonu státní správy na úseku
evidence obyvatel

Krajský úřad Středočeského kraje

Adresa pro doručování (dotaz MěÚ Poděbrady)

Na adresu objektu byla doručena zásilka pro adresáta, kterého zde nikdo nezná a nikdo ho nepřihlašoval. Majitel objektu zavolaal na MěÚ (který byl odesílatel zásilky), a ten mu sdělil, že občan tuto adresu ohlásil jako doručovací a že s tím nelze nic dělat. Majitel nechce, aby zde měla neznámá osoba doručovací adresu.

Názor MěÚ Poděbrady:

Protože dle nynější úpravy si každý může nahlásit doručovací adresu kamkoliv, vidíme jako vhodné, aby se právní úprava rozšířila tak, že žádost občana musí být prokazatelně odůvodněna (např. v místě doručovací adresy pracuje, nebo bydlí v podnájmu při VŠ studiu apod., což lze i nějak doložit) a současně doložena ověřeným souhlasem (spolu)vlastníka nemovitosti, kam si občan chce svoji doručovací adresu nahlásit (nebo mu žádost na úřadě při jejím podání osobně podepíše).

Krajský úřad Středočeského kraje

Dále aby byl zaveden zákonný mechanismus pro zrušení doručovací adresy ze strany (spolu)majitele nemovitosti. Může se stát, že důvody pro existenci doručovací adresy pominou, a dotyčný už zapomněl, že si ji zřídil, a měl by ji zrušit.

Nevíme, kolik podobných situací je, ale úřad pak vypadá dost neprofesionálně, když nemůže požadavek oficiálně vyřešit.

Názor krajského úřadu Středočeského kraje:

Jakýkoli přísnější režim ohlášení či zrušení doručovací adresy by dle našeho názoru zmařil význam dosavadní zákonné úpravy, kdy ohlášením doručovací adresy mělo být občanovi umožněno, aby mu byly doručovány zásilky na adresu, kde se skutečně zdržuje a kde nemá možnost se přihlásit k trvalému pobytu.

Je otázkou, zda by nebylo vhodné umožnit vlastníku objektu zrušení ohlášené doručovací adresy za určitých podmínek.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s názorem KÚ. V současné době není novela tohoto ustanovení plánovaná.

Krajský úřad Středočeského kraje

Poskytnutí údajů z AIS EO zmocněnci (dotaz MM Mladá Boleslav)

Lze poskytnout zmocněnci (právnímu zástupci) na základě plné moci s úředně ověřeným podpisem údaje z informačního systému evidence obyvatel podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o evidenci obyvatel (předat zmocněnci úřadem vyhotovené poskytnutí údajů)? Zákonem o evidenci obyvatel je v § 8 odst. 6 upraveno pouze podání žádosti.

Názor Magistrátu města Mladá Boleslav:

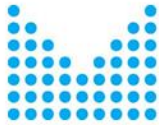
Ano.

Názor Krajského úřadu Středočeského kraje:

Ano.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s názorem KÚ.

Krajský úřad Karlovarského kraje

Skartační lhůty (dotaz MěÚ Sokolov)

Žádáme Vás o sdělení k doporučeným skartačním lhůtám pro agendu evidence obyvatel, které byly součástí nedávno zaslaných metodických materiálů v rámci metodických dní v roce 2019. Předem avizujeme, že nežádáme o žádné závazné stanovisko, nicméně o stručné nastínění úvah, které vedly k danému doporučení skartačních lhůt.

Např. OSČ je toho názoru, že skartační lhůta pro spisový materiál ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu by mohla být V/20 protože ... atd. (poslední byla V/5), takže z jakého důvodu myslíte, že je vhodné lhůtu prodloužit na 20 let?

Dále by nás zajímaly přihlašovací lístky k trvalého pobytu z let 1954 – 1983, z jakého důvodu bychom měli uchovávat lístky 175 let? Původně to bylo 50 let, zákon o archivní a spisové službě umožňuje lhůtu maximálně 100 let, pokud jiný zákon nestanoví jinak, v zákoně o evidenci obyvatel jsme jiné lhůty nenašli.

Krajský úřad Karlovarského kraje

O sdělení prosíme k prvním třem položkám lhůt v rámci doporučujícího materiálu, viz níže:

Skartační lhůty v oblasti evidence obyvatel

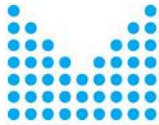
Spisový materiál související se správním řízením V/20 prodlouženo z 5 na 20 let
ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu
(rozhodnutí, protokoly)

Přihlašovací lístek k trvalému pobytu A/75 prodlouženo z 50 na 75
(lhůta začíná běžet od úmrtí občana nebo prohlášení osoby za mrtvou)

Přihlašovací lístek k trvalému pobytu S/175 ?
z let 1954 -1983 (kartotéka)

Stanovisko OSČ:

Skartační lhůty jsou uvedeny v samostatné tabulce (viz Tabulka č. 1)

Krajský úřad Karlovarského kraje

Souhlas vlastníka k podnájmu (dotaz MěÚ Ostrov)

Před správní orgán se dostavil občan s podnájemní smlouvou, ve které není zmíněn souhlas vlastníka k podnájmu, ale je zde uvedeno, že nájemník je vlastníkem zplnomocněn dát nemovitost do podnájmu, avšak ani plná moc není podnájemníkem při přihlašování předložena a správnímu orgánu není předložena ani nájemní smlouva, která byla uzavřena s nájemcem. Zástupce firmy (která v tomto případě vystupuje v roli nájemce) nechce správnímu orgánu předložit ani nájemní smlouvu ani písemný souhlas vlastníka se slovy "co je nám do toho".

Domníváme se, že při přihlášení podnájemce nejsou splněny zákonné podmínky k zaevidování trvalého pobytu, neboť není prokázáno užívací právo podnájemce. Podle občanského zákoníku je podnájemní smlouva platná, jen v případě, že platí nájemní smlouva. Správní orgán nemůže ověřit platnost nájemní smlouvy, neboť ta nebyla předložena a nebyl předložen ani písemný souhlas vlastníka k podnájmu.

Krajský úřad Karlovarského kraje

Jak v těchto případech postupovat, přihlásit jen na základě podnájemní smlouvy a brát za to, že je to dostačující platné užívací právo, nebo vyžadovat písemný souhlas vlastníka, či předložení nájemní smlouvy k prokázání platného užívacího práva, i přesto, že nájemce nechce správnímu orgánu doklady předložit?

Stanovisko OSČ:

Věc je na posouzení ohlašovny, ale MV doporučuje vyžádat si souhlas vlastníka.

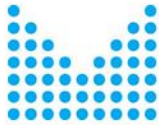
Krajský úřad Libereckého kraje

§ 10 odst. 7 zákona o evidenci obyvatel

V zápisech z kontrol MV, které proběhly v roce 2019 na úseku EO na našich obcích, je jako nedostatek uváděno, že ohlašovny oznamují kromě změny v počtu přihlášených osob také datum, kdy došlo ke změně trvalého pobytu. Datum ohlášení změny trvalého pobytu není osobním údajem, pro vlastníka objektu je to však relativně zásadní informace a neměli bychom problém s tím, tento údaj v oznámení uvádět. Neuvažuje se o tom, že by došlo k rozšíření výčtu uváděných údajů právě o toto datum?

Stanovisko OSČ:

V současné době není novela tohoto ustanovení plánovaná.

Krajský úřad Libereckého kraje

§ 10 odst. 8 zákona o evidenci obyvatel

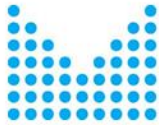
Domníváme se, že je možné, aby žádost o výpis dle tohoto ustanovení podal i zmocněnec s odkazem na obecné zastoupení dle občanského zákoníku. Se zmocněncem je také možné vyřídit úhradu správního poplatku.

Řešíme však otázku, zda vyhotovený výpis dle §10 odst. 8

- a) lze také předat zmocněnci, nebo
- b) zmocněnci není možné předat, ale je nutné dodržet postup uvedený v poslední větě daného paragrafu, tedy doručit výpis vlastníku objektu do vlastních rukou.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s variantou b) doručit výpis vlastníku objektu do vlastních rukou.

Krajský úřad Libereckého kraje

Dotaz ke kontrolám

- zda by bylo možné nám vždy sdělit, kde budou nebo byly kontroly provedeny a
- předat nám zápisy z kontrol

Stanovisko OSČ:

Ano, nemáme problém s předáním výsledků z protokolů kontrol. Nicméně recipročně žádáme o zaslání jejich protokolů z kontrol.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Úmrtí občana, jemuž má být údaj o místu trvalého pobytu zrušen

Podle jakého ustanovení správního řádu o zastavení řízení postupovat v případech žádostí o rušení údajů o místech trvalých pobytů občanů, kdy dojde v průběhu řízení k úmrtí subjektu řízení v osobě občana, jemuž má být údaj o místu trvalého pobytu zrušen?

V úvahu přicházejí dvě varianty postupu, a to podle § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu, nebo podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.

Vycházejí z judikovaného právního názoru rozšířeného senátu NSS č.j. 2 AS 64/2005 -108 ze dne 6. 2. 2007, který konstatoval že „právo na zvolení místa trvalého pobytu podle § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, je veřejným subjektivním právem, proti jehož porušení rozhodnutím správního orgánu se může občan dovolat ochrany postupem podle § 65 a násl. s. ř. s. před správním soudem a současně nedílnou součástí práva na zvolení místa trvalého pobytu je také právo na to, aby na zvolené adrese místa trvalého pobytu nebyly evidovány osoby, které pro to nesplňují nebo přestaly splňovat zákonné podmínky“, nabízí se prioritně v takových případech postup dle § 66 odst.1 písm. f) správního řádu, neboť zaniklo veřejné subjektivní právo vázané na konkrétního občana zánikem jeho osobnosti.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Řízení by tedy mělo být zastaveno dnem, kdy se správní orgán o zániku práva dozví, resp. dnem, ke kterému došlo k úmrtí subjektu řízení a usnesení o zastavení řízení by mělo pouze deklaratorní účinek.

Postup dle § 66 odst.1 písm. g) správního řádu, tedy zastavení správního řízení z důvodu zjevné bezpředmětnosti žádosti, která nastala v průběhu řízení v důsledku právní okolnosti, čímž lze chápat zánik subjektu řízení, lze taktéž pokládat jako právně relevantní. Dle takového postupu by ovšem rozhodnutí o zastavení řízení mělo konstitutivní charakter se všemi svými důsledky.

Dotaz: Který z nastíněných postupů je právně konformnější?

Názor krajského úřadu Jihomoravského kraje:

Zastáváme právní názor, že právně konformnější je v uvedeném případě zastavení řízení podle ust. § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, neboť zastavení řízení podle ust. § 66 odst. 1 písm. f) řeší situaci, kdy zemřel žadatel a ne účastník řízení, jemuž má být údaj o místu trvalého pobytu zrušen.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s názorem KÚ.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Využívání údajů z AIS EO

Počítá se s vytvořením formuláře Czech POINTu, prostřednictvím něhož by krajské úřady mohly využívat údaje z AIS EO v souladu s ust. § 3a odst. 4 a ust. § 8 odst. 3 zákona o evidenci obyvatel? Obdobný dotaz byl řešen na videokonferenci v říjnu 2018, kde bylo přislíbeno, že problém by mělo vyřešit vypublikování nového multiagendového formuláře. Nový formulář RAA však problém nevyřešil, neboť jak vyplývá z metodické příručky, jej lze využít pouze pro využívání údajů v rámci agend A414 Matriky, A1023 Státní občanství a A1342 Ověřování.

Dotaz: Jak tedy správně postupovat, pokud krajský úřad poskytuje údaje z AIS EO podle ust. § 8 odst. 3 zákona o evidenci obyvatel, popřípadě chce využít údaje z AIS EO v souladu s ust. § 3a odst. 4 i pro jiné agendy, než umožňuje formulář RAA?

Stanovisko OSČ:

Byl uplatněn požadavek na vytvoření multiagendových formulářů pro AIS EO, AIS OP a AIS CD. Termín jejich nasazení nelze v současné době předjímat.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Vyplňování přihlašovacího lístku k trvalému pobytu občanem (MM Hradec Králové)

V současné době, kdy se ve všech pádech skloňuje elektronizace státní správy a možnost občanů řešit svoje problémy a požadavky z domova bez nutnosti návštěvy úřadu, trvá MV na požadavku vyplňování přihlašovacích lístků k trvalému pobytu na originálním tiskopisu hůlkovým písmem osobně občanem, byť některé úřady mají možnost tyto originální tiskopisy za občana vyplnit čitelným hůlkovým strojovým písmem (na tiskárně počítače) s využitím systémů ROB, které udržují v aktuální podobě pro mnoho dalších agend obce. Argumentem je znění zákona o evidenci obyvatel. Občané se na úřadu rozčilují, proč mají v dnešní době stále ještě něco vyplňovat ručně, když stát má o nich veškeré údaje v systémech.

Jelikož novela výše uvedeného zákona je v České republice běh na dlouhou trať, doporučujeme, aby MV k tomuto vydalo prováděcí vyhlášku nebo metodický pokyn, který by umožnil obcím vyplňovat přihlašovací lístek k trvalému pobytu tiskem z tiskárny počítače a při využití systémů, které mají k dispozici a jejichž provoz stojí obec nemalé finanční prostředky. Níže jsou uvedeny některé argumenty, které nás k podání této žádosti vedou.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Stávající zákon neřeší veškeré situace, přičemž mohou nastat případy, kdy obec nebude schopna občana vůbec přestěhovat.

- a) Občan s trvalým zdravotním postižením, které mu znemožňuje osobně vyplnit přihlašovací lístek k trvalému pobytu – neřešitelná situace, občana nelze přestěhovat.
- b) Občan s dočasným zdravotním postižením (zlomené ruce), které mu znemožňuje osobně vyplnit přihlašovací lístek k trvalému pobytu – občana lze přestěhovat až po uzdravení.
- c) Občan neumí psát (nejedná se o ojedinělé případy) - neřešitelná situace, občana nelze přestěhovat.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Dále zbytečně nastávají situace, které jsou pro úředníky velice nepříjemné, jelikož občan úředníky slovně napadá, odmítnutí vyplnění přihlašovacího lístku považuje za arogantní jednání úředníka, který je placen z jeho daní a mnohem horší poznámky, které úředník musí zcela zbytečně vyslechnout.

d) Občan nezná svoje aktuální údaje a často ani nové místo trvalého pobytu (nejedná se o občany s omezenou svéprávností) – tiskopis vyplní špatně a úředník jej vyzve, aby si šel tiskopis vyplnit znovu (pokud mají být údaje čitelné, není možné dle zákona údaje opravovat úředníkem).

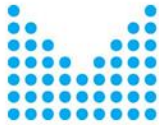
e) Občan vyplní tiskopis nečitelně - úředník jej vyzve, aby si šel tiskopis vyplnit znovu a tentokrát čitelně.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Zákon o evidenci obyvatel sice v § 10 odst. 10 uvádí, že za občana mladšího 15 let ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu a za občana, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není způsobilý k jednání podle odstavců 5 a 6, ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce. Zákon však již neuvádí, že za tyto občany musí zákonný zástupce osobně vyplnit přihlašovací lístek k trvalému pobytu a tito zákonní zástupci požadují tuto činnost po úřednících.

Na základě výše uvedeného žádáme Krajský úřad Královéhradeckého kraje, aby urychleně podal podnět k řešení situace Ministerstvem vnitra a sdělení, jak z našeho pohledu neřešitelné situace řešit.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Názor krajského úřadu Královéhradeckého kraje:

I když je výše uvedený postup (občan vyplní hůlkovým písmem přihlašovací lístek) dán § 10 odst. 6 písm. a) zákona o evidenci obyvatel, souhlasíme s požadavkem ORP na změnu zmíněného ustanovení, event. úpravu vyhláškou – občan by údaje na přihlašovacím lístku pouze potvrdil svým podpisem. Zvláště ve větších obcích a městech, kdy je možné údaje z AIS EO využít, by tato změna urychlila odbavení občanů. Nejsou výjimečné případy, kdy spolu s matkou mění místo trvalého pobytu i více nezletilých dětí (z praxe 8 dětí), přičemž vyplnit přihlašovací lístek má problém matka sama za sebe, natož za svoje děti.

Stanovisko OSČ:

Do budoucna plánujeme úpravu zákona o evidenci obyvatel, ale zatím třeba trvat na tom, aby přihlašovací lístek k trvalému pobytu vyplnil a podepsal občan osobně. Nicméně v § 10 odst. 10 zákona o evidenci obyvatel je stanoveno, že za občana, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není způsobilý k jednání, ohlásí změnu místa trvalého pobytu zákonný zástupce.

Děkujeme za pozornost.